

Soldat i 1800-talets svenska enhetsuniform, teckning av Strokirch

Levnadsbeskrivning

Lars Jonsson Bössman

Soldatakt Lars Jonsson Bössman

SOLDATREGISTRET VÄRMLAND

Centrala Soldatregistret

Lägerhyddan

532 72 Axvall

E-post: soldat@soldatreg.se

Aktnummer: VÄ-00-0112-1827

SOLDATAKT

Torpnr: VÄ-00-0112
Rote: Bössviken
Torpsnamn: Bössmanstorp
Regemente: Värmlands regemente
Kompani: LIV-KOMPANIET
Socken: ÖSTRA ÄMTERVIK (ÖÄ)

Namn: BÖSSMAN Lars
Född: 1806-10-04⁽¹⁾ **Ort:** Smedsby, ÖÄ
Död: 1861-01-09⁽²⁾ **Ort:** Bogerud, ÖÄ
Dödsorsak: Lunginflammation
Längd: 5 fot 11 tum (1,76 m)
Släktskap:
Yrke:
Grad: Ingen grad (Linjeinfanterist)

Antagen: 1827-04-04⁽³⁾ **Avsked:** 1855-07-02⁽⁴⁾ **Tjänstear:** 28 **Transport:**
Inflyttad: **År:** **Utmärkelse:** Tjänt väl
Hemort: **Hemsocken:**

Familj: För familj, se Antavla

Hustru 1:a giftet: Persdotter Katarina

Född: 1807-08-20 **Ort:** Sandviken, ÖÄ **Län:** S
Gift: 1830-12-26 **Ort:** —, ÖÄ **Län:** S
Död: 1835-05-08 **Ort:** Bogerud, ÖÄ **Län:** S **Dödsorsak:** Förstopning

Anm.:

Hustru 2:a giftet: Persdotter Maria

Född: 1815-03-13 **Ort:** Sandviken, ÖÄ **Län:** S
Gift: 1836-04-04 **Ort:** Bogerud, ÖÄ **Län:** S
Död: 1841-09-17 **Ort:** Bogerud, ÖÄ **Län:** S **Dödsorsak:** Feber

Anm.: Syster till Katarina Persdotter

Hustru 3:e giftet: Nilsdotter Ingeborg

Född: 1808-02-01 **Ort:** Smedsby, ÖÄ **Län:** S
Gift: 1842-12-26 **Ort:** Bogerud, ÖÄ **Län:** S
Död: 1875-01-29 **Ort:** Bogerud, ÖÄ **Län:** S **Dödsorsak:** Lungsot

Anm.: Morfadern var soldaten NV-00-0266-1770, soldatnr 108 Olof Ersson Vistberg för Visteruds rote, ÖÄ.

Barn	Född	Ort	Län	Död	Ort	Län
Britta	1830-09-16	Bogerud, ÖÄ	S	1835-07-26	Bogerud, ÖÄ	S
Nils	1836-10-14	Bogerud, ÖÄ	S	1888-09-19	Högberg, ÖÄ	S
Olof	1839-10-08	Bogerud, ÖÄ	S	1911-10-30	Skacksjö, ÖÄ	S
Jonas	1843-03-08	Bogerud, ÖÄ	S	1911-11-08	Skattkärr, Ö Fågelvik	S
Lars Magnus	1844-12-30	Bogerud, ÖÄ	S	1921-12-09	Stephenson	Menominee, MI, USA
Per	1847-12-19	Bogerud, ÖÄ	S	1893-07-12	Ironwood	Gogebic, MI, USA
Karolina	1851-04-20	Bogerud, ÖÄ	S	1863-04-13	Bogerud, ÖÄ	S
Fader:	Larsson Jon			Yrke:	Bonde	
Moder:	Olofsdotter Britta			Yrke:		

Källor:

Kyrkböcker Östra Ämtervik 1) C:4 sid. 323. 2) F:1 bild 5.

Rullor: Värmlands Regemente 3) GMR-1829, 4) GMR-1859.

Lars Jonsson Bössmans liv som soldat

Lars hade 1826-27 drängplats hos Olof Nilsson i Bössviken. Lars blev 4 april 1827 antagen som indelt soldat för Bössviken (rote nr 1 i Livkompaniet, Värmlands regemente). Soldatkontrakt sattes upp mellan rothållarna och den tillträdande soldaten. Soldatkontraktet för Lars Jonsson Bössman (LJB) finns bevarat [Gårdsarkivet *Där Nol* i Bogerud. Avskrift av avskrift].

Contract

Till Soldat för Roten № 1 Bössviken vid Lif Compag:t under № 22 Kongl Wermlands Regemente antages Drängen Lars Jonsson från Bössviken i Östra Emterwik, mot nedanstående willkor.

- 1° Erhåller han såsom städja Fem Rdr ock i Lega Fyratio Fem Rdr alt Riksgäld sedlar.
- 2° Uti årlig Lön, utom anslagit Torpställe, består En Tunna Råg, Två Tunnor Hafra, Ett Lisp Torrt Fläsk och Ett Lisp Torrt Kött, hvilket betalas till hälften vid midsommarstiden och hälften vid Tomedag.
- 3° Mulbete för Soldatens Kreatur lemnas uti ett intill Torpet nära belägit hag, Bostället tillhörigt.
- 4° Wedbrand hemköres till Soldaten Tjugu åtta Lass samt Gärdslä så mycket som erfordras till Torpets hägnande årligen - skulle förestående Lasstal ved icke vara tillräkligt, får Soldaten af Rotens skog sielf afhämta bristen.
- 5° Till årligt understöd för Soldatens Kreatur, lemnar Roten Tvenne Ryssor väl bärgat hö, Likaledes lemnar Roten till Soldaten nu I vår En Tunna Hafra till utsäde.
- 6° Wårutsädet jemte höstplöjningen och Råg utsädet verkställer Rotehållarne årligen utan någon ersättning.
- 7° Passwolance* afgiften betalas af Roten årligen, Soldatens andel utan ersättning.
- 8° Så snart Drängen Lars Jonsson är som Soldat vederbörligen godkänd och skrifwen, äger han att utbekomma den här utsatte städsel och lega oafkortad.

Med förestående Contract hvaraf trenne lika lydande exemplar äro i nedanskrifne vittnens närvaro uprättade, förklara vi oss å ömse sidor nöjde.

Mårbacka den 14 Mars 1827.

Olof Larsson i bogerud**

Lars LIS Jonsson***

Nils NNS Nilsson i Nolbergsviken***

Lejd till Soldat för Roten № 1 Bössviken

Så å egne som öfrige Rotehållares vägnar

Såsom vittne till förestående afhandling underskrifne

Bernt Unger

P.G. Wickström****

Fiendrick

Fältväbel

Uprättad i min närvaro

Carl Ehrencrona

Capitaiene

Rotens Exemplar

*) [Passevolans](#). **) kunde skriva sitt namn. ***) ej skrivkunnig. ****) [SVAR bildid: A0028187_00086]

I samma gårdsarkiv finns en avskrift av en stämning 1833, som rotebönderna i Bogerud ställde till kollegorna i Nolbergsviken. Kärandesidan ifrån Bogerud klagade på att Nolbergsviken inte hjälpt till med att upplåta mark för mulbete för deras gemensamma soldats kreatur, med hänvisning till att Nolbergsviken hade skyldighet att till hälften stå för torplägenheten (soldattorpet). Man krävde ersättning från de planpenningar som hjälprotarna erlagt. En hemmansägare på svarandesidan hade inte fått sin stämning, så målets avgörande sköts upp till nästa ting. [Fryksdals härads nedre tingslags dombok vid hösttinget 1833 §21].

Bössman var uttagen som reserv till 1832 års rekrytmöte i maj 1832 på Varpnäs mo/Trossnäs fält.

När LJB blev soldat hade Sverige varit i fred sedan unionen med Norge 1814. Soldatlivet bestod av de årliga samlingarna. Varpnäs mo och senare Trossnäs fält. Värmlands regemente tränade även på Axvall vid Skövde. Under fredsperioden användes de indelta soldaterna till flera byggprojekt, genom s.k. arbetskommenderingar varav det största var Göta kanal. 1831 var 500 man från Värmlands regemente under mer än fyra månader i arbete på Göta kanals östra del.

Under 1820-30-talen pågick en straffrättsteoretisk debatt mellan korrektionsförespråkare med syfte uppfostring och motståndarna som hävdade »Straff är straff». Vanligen pågick fångbevakningskommenderingar i 6 månader i

Lars Jonsson Bössmans liv som soldat

stöten. År 1825 inrättades i Stockholm Långholmens korrektionsanstalt. Här ansvarade Södermanlands regemente för den yttre bevakningen. Den bemannades av 33 knektar som byttes ut var tredje månad. År 1832 fanns 945 interner på Långholmen. Dagtid arbetade de ofta utomhus och då vaktades de av knektarna. Korrektionsanstalt var ett uttryck för uppfostringsivrnarna. Grunden för det ökande antalet brottslingar var inte enbart deras eget kynne utan kunde förklaras av samhällsproblem exempelvis dryckenskapslasten. Chefen för fångvården Åkerhielm drog slutsatsen, att fångantallets oerhörda tillväxt måste vara framkallad av alldeles särskilda sociala förhållanden, vilkas bättrande icke kunde tillhållas; han nämner främst:

"den moraliska och fysiska vanvårdnad, under hvilken de mindre bemedlade klassernas barn uppväxte. Vidare den brist på utkomstutvägar, den allmänna näringsfliten medhunnit bereda en snabbt tillväxande befolkning, för tidiga äktenskap mellan obemedlade personer samt deras bosättning å för små jordlotter, falska begrepp om självständighet och oberoende..."

LJB var 1838 arbetskommenderad till Långholmen. Troligen var det vakttjänst på Långholmens korrektionsanstalt med syftet att *"bevaka de intagna på Långholmens fängelse i Stockholm"* med bl.a. *"den berömde stortjuven Lassa-Maja"* [Lars Ericsson Wolke på Släkthistoria]. Förvaringen stod under Krigskollegium, därför kommenderades armésoldater till fångbevakning. 1840 togs beslut om en ändrad fångvård, där bl.a. överbefolkningen av fångelserna lindrades genom den 1842 inrättade kronoarbetareskåren. Den ersatte och var avsedd för samma typ av personer som arbetskompanierna, men genom att man även kunde skicka dit arbetslösa från fångelserna minskade antalet fångar.

År 1840 fick 20 soldater permission för arbetstjänst av regementschefen, bl.a. fem soldater varav no. 1 Bössman på 4 månader till *Philipstads bergslag*, från den 31 juli. Samma år för brevbäring av regementsposten 3¼ mil visar *postlikvid* att soldat Bössman fick 1 Rdr 5 Sk Specie vilket motsvarar 442 SEK år 2025 [källa: Valutaomräknare på historia.se].

LJB deltog under största delen av 1841 i arbetena på Trollhätte kanal. Den arbetskommendering som Värmlands regemente deltog i då var den andra sträckningen av kanalen 1838-1844, en sträckning som inte längre är i bruk. Bland värmlandssoldaterna fanns de med skicklighet och erfarenhet av kanalbygget av Säfte kanal år 1836. Arbetena år 1841 där indelta soldater deltog var: Vid Ström, Åkerström och Trollhättan, uti Göta älv ovanför Trollhättan samt vid Karlsgrav.

I arbetsstyrkan fanns också en mindredel enskilda arbetare. Ett avsnitt kring kronoarbetareskorps finns i käl-

lan, det visar att det trots att de indelta soldaterna var en billig arbetskraft för staten eller företag - det ändå fanns billigare arbetskraft att få. 1842 föreslog justitie- och statsministern att en nyinrättad kronoarbetareskorps bestående av "straffade eller försvarslösa, dvs. sysslösa och vanartiga personer, som erbjöds arbete" skulle tas in i arbetsstyrkan. Det var olika åsikter om detta. Direktörerna vid kanalbolaget var emot, de menade: att bolaget skulle anklagas för snikenhet, att befolkningen runt Trollhättan skulle bli oroliga och dels slutligen att den från armén kommenderade truppen skulle hysa motvilja mot att arbeta tillsammans med nämnda manskap. Emot stod Kanalverkets mekanikus som anförde, att staten finge lämplig sysselsättning åt lättingar och minskning i sina utgifter för deras underhåll, bolaget erhöll folk för både sommar och vinter utan de extra utgifter, som åtföljde kommenderingar från armén, vilka kunde nedsättas från 1700 man till 1400 under åren 1843-44, att på detta sätt Trollhätteslussarna skulle vara färdiga till den 20 Maj 1844. Ur moralisk synpunkt borde det väcka välvilja för bolaget, arméns befäl och allrämest rothållarna skulle med välbehag se saken an. Överstelöjtnant Ericsson lade fram en promemoria om de villkor, som för emottagande av nämnda slags arbetsfolk borde göras. Beslutet blev att ta emot ett kompani kronoarbetareskarlar om 120 man.

Dagspenningen för effektivt dagsverke skulle utgå med 13 sk. 4 rst. b:ko, såväl sommar- som vinterdag. I direktions protokoll finnes intet, som antyder, att något svårare missnöje med truppen förekommit, vare sig från bolagets sida eller från befolkningens i orten, men väl vitsordar överstelöjtnant Ericsson dess arbetsamhet, ordning och lydning, vartill ständigt tillsyn från befällets sida, rättvis och god behandling samt utsikten att genom flit kunna förtjäna något utöver den stadgade dagspenningen varit de samverkande orsakerna. Kompaniet kvarstannade under den återstående byggnadstiden vid Trollhätte arbetsstation, och då arbetena därstädes blev avslutade tidigare än beräknat var, fördes det i Maj 1844 till arbete vid den då påbörjade ombyggnaden af Strömsholms kanal.

[Carl Skogman: Anteckningar om Nya Trollhätte kanalbolag 1838-1884].

Soldat Bössman var år 1842 åter med i distributionslistan för regementsposten, ett uppdrag som oftast utfördes av soldathustrun när soldaten var på övning eller kommendering. Sträckan var 2½ mil från Ås i Östra Ämtervik till Åmberg i Ransäter. För uppdraget fick soldat Bössman enligt *postlikvid* 1 rdr 32 sk banco. Samma belopp beräknades för 1843 då grannen soldat 2 Wistman fick sträckan, i *postlikviden* fick han dock ut

Lars Jonsson Bössmans liv som soldat

1 rdr 47 sk banco. 1844 fick deras granne soldat 3 Wisterberg ansvar för sträckan.

Sex månader under 1843 från maj till oktober deltog LJB i arbetet på Strömsholms kanal. Kanalen går från östra Bergslagens järnbruk längs Kolbäcksån till Västerås och invigdes år 1787. Åren 1842-1858 bredades och fördjupades den och tre slussar byggdes helt nya. Regementschefen Nils Ekeröth belönade 105 man den 31 december 1843 med att den uttjänata släp-munderingen blev egen tillhörighet.

Brännvin var en ofta trakterad dryck inom armén. Det gällde för officerare men också för soldaterna. När man studerar planeringen för befäls- och kompanimöten på Trossnäs fält slås man av de många rekvisitionerna av extra brännvin. I rullan GMR-1848 finns en skrivelse där man kan se att supandet kunde gå överstyr. I skrivelse anför rotehållaren för Visteruds rote att deras soldat Wisterberg:

"...låtit den förderfliga fylleri Lasten taga öfwerhand och derigenom icke allenast förstöra sig Sjelf, icke förestå hus och Egendom, utan och i sin retliga belägenhet är Så grymm och willsinning at det är i högsta måtto vådligt för wilken person som hålst under hans anträffande".

I skrivelsen krävde roten avsked för sin soldat. Soldat Wisterberg stämde av sin rotebonde för hotet till häradsrätten. I en vittnesinlaga till stämningen, som behandlades på vårtinget den 22 mars 1848, beskrev ett vittne att soldaterna Anders Wisterberg och Lars Bössman vid midnatt mellan 9-10 januari 1848 kommit in i vittnets stuga. Soldat Wisterberg yttrade:

"...under ett gränslöst gormande oljud och svordomar om Olof Nilsson i Wisterud (rotebonden) att han skulle avhända honom lifvet".

Lars Bössman var inkallad som vittne till tingsrätten, men uteblev och fick därför böta 16 sk banco. Ett vite på 10 rdr banco ställdes ut för att han skulle infinna sig på hösttinget, för fortsatt behandling av stämningen. Upplösningen var den att nämndemannen Nils Andersson i Bävik på hösttinget kunde berätta att parterna, dvs. rotehållaren Olof Nilsson och soldat Wisterberg, med varandra träffat förlikning. Anders Wisterberg ersattes som soldat för Visterud den 2 juli 1848 och fick alltså direkt sitt straff av kompaniet. I GMR-1851 finns antecknat:

"Som stamrotehållarne skriftligen och även personligen anförde klagomål över Wisterbergs förhållande, och med utslag af Fryksdals nedre tingslags dombok, visades att han rotehållaren med hot om livet angripit, samt då befälet intyggar hans oenhetliga levnad blev Wisterberg kasserad".

Ytterligare straff av häradsrätten blev inte aktuellt genom förlikningen. Man kan tänka att den lokale nämndemannen utfört en del medlingsinsatser under våren och sommaren. Troligen var soldat Bössman "bara" supsällskap vid tillfället. Wisterberg blev avskedad direkt efter domen, medan Bössman fortsatt var i tjänst till 1855. De tre soldattorpen för Visterberg, Visterud och Bössviken, som låg som grannar, hade säkert påverkan på varandra. I husförhörlängden 1853 hade prästen gjort en notering om LJB som den *supige soldaten*. Med tanke på militärlivets attityd till brännvin kan det ses med olika "glasögon".

Av de militära källorna verkar Bössman i övrigt ha varit en disciplinerad soldat. Exempelvis förekommer han inte i den straffjournal som finns i stamrullan för åren 1841-1855.

Under våren 1849 handlar regementschefsexpeditionens utgående skrivelser mest om planering av resrutt för en övning på Axevalla hed, med dit- och hemresa i juli. Efter sommarövningen i juni 1849 är LJB antecknad i avmönstringsrullan vid uppbrottet från Trossnäs fält den 29/6. Men, tiden hemma på roten blev kort den sommaren. Den 4 augusti kom en NGO (*Nådig General Ordres*) som lade om planeringen till en samlingsplats i Göteborg. Stridigheterna i Slesvig i södra delen av Jylland krävde Värmlands regementes insat-

I mitten av 1800-talet fanns en vurm för ett enat Skandinavien. Propagandabild som symboliserar de skandinaviska brödrafolken.

[Okänd dansk artist mellan 1844-1850]

Lars Jonsson Bössmans liv som soldat

ser. Soldat Bössman blev uttagen och tjänstgjorde som *Linie infanterist* i den svensk-norska ockupationsstyrkan i Nordslesvig under 11 månader 1849-50, en föregångare till de FN-insatser som Sverige deltagit i under 1900-talet.

Det slesvigiska treårskriget 1848–1851 utspelade sig mellan å ena sidan Danmark och å andra sidan tyska separatister i hertigdömena Slesvig och Holstein och deras tyska bundsförvanter, framför allt Preussen. Den 17 juli 1849 godkände den danska regeringen en vapenvila och den 2 juli 1850 slöts i Berlin fredsavtalet mellan Danmark och Preussen. Under fredsförhandlingarna skulle preussiska trupper besätta Holstein och svensk-norska trupper skulle säkra Slesvig, Skandinavians sydligaste del. Cirka 4000 man överfördes från Sverige-Norge till Danmark. Fältbataljonen placerades i Flensburg och angränsande städer i Nordslesvig. Från Livkompaniet avdelades 83 man för kommanderingen. Från förberedelserna i augusti:

Kongl Majt i nåder tillåtit att en half månads aflöning får förskottsvis till befälet utbetalas samt för manskapet ... Tobaksskillingen förhöjs till 3 sk per dag. Tidningen Wermländska Korrespondenten skrev den 25/8 1849: Kl. 4 i Thorsdags morse marscherade truppen till Kanikenäset, der embarkering skedde på ångfartyget Westergötland och tvenne segelfartyg, hvarefter afresan under sång och hurra både ifrån fartyget och stranden, som hvimlande af åskådare, skedde, som förut nämnt är, kl ½ 6.

Från Göteborg 25/8 och vidare till ockupationsområdet på *danska kölar*. I Göteborg hade utbekommit moderna *slagkrutgevär*. Ur högste befälhavaren generalmajor Malmborgs rapport om provskjutning: *resultatet deraf utfallit särdeles fördelaktigt, så att trupperna med dessa gevär förklarar sig i allo nöjda*. I stort sett förblev ockupationstjänsten en idyll, icke minst på grund av de svenska truppers allmänt vitsordade lugna och välviliga men bestämda uppträdande. Vid ett tillfälle hurrade den tyska folkmassan upprepade gånger för svenskarne *sterskilt betygande executionstrupperne deras erkänsla för det goda uppförande de visat* [Malmborgs rapport 8/1 1850]. Sedan fred slutits i Berlin den 2 juli 1850 mellan Danmark och Preussen, avvecklades ockupationen i norra Slesvig.

Värmlänningarna avseglade från Flensburg under livliga sympatittringar från stadens befolkning den 17 juli till Nyborg på Fyn.

[Bataljonschefen Sandels rapport 18/7 1850]

Av personalen hade 146 man vårdats på sjukhus och av dessa hade 4 avlidit. [Malmborgs rapport 31/7 1850].

År 1849

Förteckning på Manskap vid N° 1 Lif Compagniet som längre tid än 2de månader varit Commenderade

Med utsk. Linie Infanterist	Linies Komman	Årsk. Kommandering
Linie Infanterist	1. Bössman	1. Skoning
"	2. Kristman	1. do
"	3. Krist	1. do
"	4. Schuck	1. do
"	5. Gass	1. do
Fältmarskalk	7. Ocken	1. do
Linie Infanterist	9. Gass	1. do

Lars Jonsson

Förteckning på manskap vid N° 1 Lif Compagniet som längre tid än 2de månader 1849 varit Commenderade [Rapportjournal 1847-1852, B III a bok 1]

Karlstens fästning ligger på Marstrandsön på den södra Bohuskusten. Efter tillbyggnaden 1834 till 1851 betraktades fästningen internationellt som en av Europas starkaste fästningar. Då krig med Danmark blev alltmer osannolikt togs garnisonen bort 1882. Soldat Bössman var kommenderad till Karlstens fästning år 1852. Eftersom byggnadsarbetena var klara är det mer troligt att uppdraget var vaktmanskap vid fängelset inom fästningen. Fångbevakningskommenderingar, bl.a. på Karlstens fästning, var impopulära bland knektarna. De indelta knektarna hade order att skjuta skarpt vid flyktförsök. Att tjänstgöra på fästningen var antagligen hårt, det finns siffror på c:a 1/3 av anskaffningskostnaden för att reparera sliten utrustning efter 1852 års Karlstenkommendering.

En detaljerad genomgång av *Indelta arméns arbetskommenderingar 1815-1865* av Oscar Silverstolpe från 1923, kan lånas se [Libris]. Slutord:

Sveriges regering och riksdag torde å sin sida med hänsyn till allt, vad den indelta armén verkat för landets yttre och inre säkerhet samt för dess utveckling beträffande jordbruk, kommunikationer, kaj- och hamnanläggningar m.m., ej längre böra uppskjuta frågan om de nuvarande och f. d. indelta soldaternas pensionering på ett sådant sätt, att dessa gamla trotjänare i statens tjänst kunna gå en lugn och fridfull ålderdom till mötes. Alltför länge hava många av dem fått framleva sin ålderdom under umbäranden och bekymmer.

Oscar Silverstolpe

En tabell över arbetskommenderingar 1838-1862 finns i SE/KrA/0113/A/018:Ö/D II Livkompaniets stamrullor, Box 1 och kan studeras i Läsesal på Riksarkivet i Täby. Den finns avskriven med vissa kompletteringar online på [länk].

Lars Jonsson Bössmans liv som soldat

Lars var fortsatt i tjänst till 1855, då han får avsked som soldat med omdömet "tjent väl". För tiden efter avsked står "anmälan till underhåll på expektans", alltså att man avvaktade med besked om underhåll. Det var en korpral och 18 soldater som avskedades vid GMR-1855. Regementschefen Pontus Ugglå skickade in en samlingsanmälan till Krigskollegium 20 juli, med

begäran om underhållsbrev för de nitton. Den 11 september meddelades till regementet att underhållsbreven för de avskedade krigsmännen översänts till chefsämberbetet.

Som kuriosum finns noterat att de nitton (eller del av dem) vardera fick 5 Rdr Bco i ersättning för de kläder och kokkärl de lämnade in efter avmönstring.

Levnadsbeskrivning Lars Jonsson Bössman 1806-61

Lars Jonsson föddes 4 oktober 1806 i Smedsby, Östra Ämtervik. Fadern var Jon Larsson och modern Britta Olsdotter. Vittnen var *Nils Jonsson i Smedsby och Lars Olsson i By samt H: Maria Olsdotter i Smedsby och Britta Jonsdotter i Prästbol.*

Smedsby vid storskiftet 1805

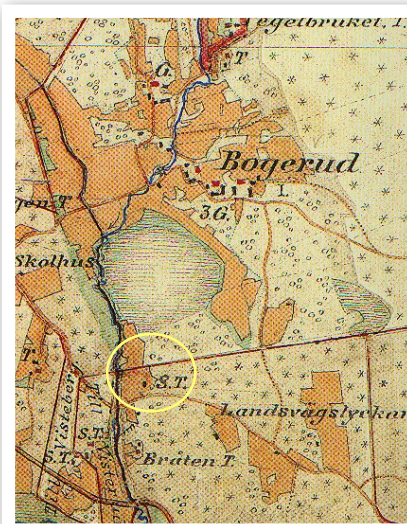
Redan i första HFL fick Lars fel födelseår 1807 och i den andra födelsedatum 5 juni, se §1.

Modern dog 1811. Familjen flyttade sedan ut till Stora Kil 1812. De kom tillbaka samma år. Året efter gifte fadern om sig med Kerstin Ols-

dotter, se §2. De bodde sedan i Fölsvik och Båvik där fadern dog 1823. Syskonen Nils Jonsson, Kjerstin Jonsdotter, Måns Jonsson och Catrina Jonsdotter hade dessförinnan flyttat ut. Styvmodern gifte om sig med Jonas Olsson och flyttade till Smedsby med hans egen son Olof Jonsson, Lars halvbror.

Lars flyttade nu som dräng till Eldebäck (nuv. Älvbäck), där han åter fick nytt födelsedatum, se §3.

Nästa drängplats i Bössviken. Lars blev 4 april 1827 antagen som indelt soldat för Bössviken (nr 1 i Livkompaniet, Värmlands regemente). Han flyttade till dess ST Bössmansbostället i Bogerud. Fick genom detta soldatnamnet Bössman.

Bogerud 1883-90 i Hembygdskartan

ST = Bössmansbostället

Gift 26 december 1830 med Katarina Persdotter från Sandviken. Med henne dottern Britta Larsdotter 1830. Katarina dör 1835 i förstoppning och Britta samma år i magplågor. En bouppteckning finns efter Katarina [BoU 1835:1389 Catharina Persdotter]. Efter henne fanns två kor och tre får. Bland lösöret ett väggur à

10 rdr (riksdaler) och en liggesoffa à 2 rdr. Trots en del skulder var ändå behållningen plus 17 rdr.

Den 4 april 1836 gifte Lars om sig med Katarinas syster Maria Persdotter. Att gifta sig med sin före detta makas syster var inte tillåtet. Som släktingar räknades inte bara de riktiga släktingarna (blodskyldskap) utan man blev även släkt med sin partners släktingar (svågerskap). Dispens kunde ges av kungen för svågerlag (äktenskap mellan besvägrade) från 1810. En ansökan skickades in och kung Karl XIV Johan beviljade giftermålet.

Kongl. Majt

Vill, uppå derom i underdånighet gjord ansöknin, härmed i Näder tillåta Soldaten vid Wermlands Infanteri Regemente, Lars Jonsson Bössman från Bogerud, Östra Ämterviks Socken af Carlstads Stift, att med sin aflidna Hustrus Syster, Pigan Maria Persdotter detsammastades, ingå äktenskap, så framt annat laga hinder, än omförmäldte deras svågerlag dervid icke mötes. Det vederbörande till underdånig efter rättelse länder. Stockholms Slott den 9. Januari 1836.

Med Maria Persdotter barnen:

- Nils Larsson 1836
- Olof Larsson 1839

Maria dog 1841 i feber. En bouppteckning finns för henne [BoU 1841:1461 Maria Persdotter]. Förutom Lars nämns sönerna Nils och Olof, de är omyndiga och grannen Nils Olsson i Bogerud blir deras förmyndare. I förteckningen förteckningen finns rubrikerna mässing, koppar, tenn, porslin, stenkärl, bleck, järnsaker, snickarverktyg, diverse, träfat, speglar, glasvaror, tillredningskärl,

Luckor och antaganden

§1. ☆ 1807 i ÖÄ-HFL 1805-10 s. 21, ☆ 5/6 i ÖÄ-HFL 1815-20 s 27. Det finns ingen i ÖÄ dopbok f 5/6-07.

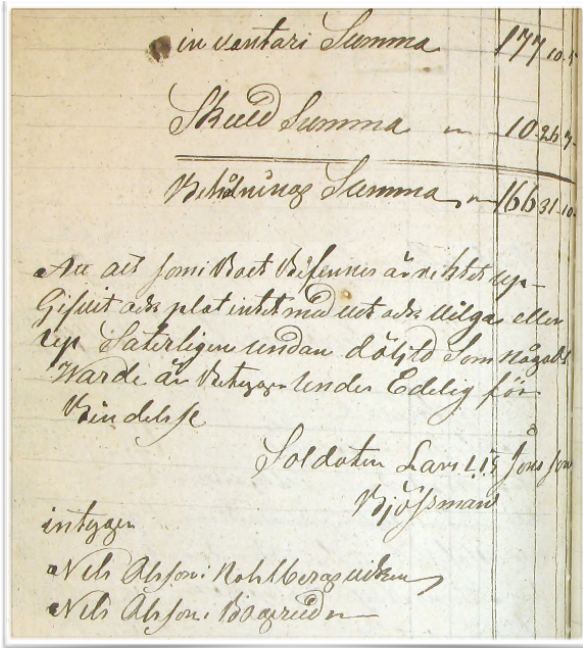
§2. Ingen notering har hittats i Stora Kils kyrkböcker, vilket tyder på ett säsongsarbete. Kerstin Olsdotter finns däremot i StKil-HFL.

§3. ÖÄ HFL 1821-26 s. 37 Eldebäck: ☆ 21/1 1808. En förväxling med namnen född detta datum i Högberg.

Förkortningar, ortnamn

- HFL = Husförhörslängd
- ST = Soldattorp
- ÖÄ = Östra Ämtervik

Levnadsbeskrivning Lars Jonsson Bössman 1806-61

Lars L.I.S. Jonsson Bössmans namn under hustru Marias bouppteckning 6 dec 1841

den avlidnas gångkläder och kreatur. Listan ger en intressant inblick i vad en soldatfamilj kunde skaffa sig i mitten av 1800-talet. Det fanns två kor och fyra får. Två av fåren med lamm. En vävstol förtjänar också att nämnas.

Det finns ingen egen bouppteckningen för Lars Jonsson Bössman, men han förekommer i en tredje, den efter hans svärmor Annika Persdotter. [BoU 1859:1347]. Änkan hade fast egendom utgörande 3 öre 2/11 penningar smt skatt, en ko och gångkläder samt en kista, alltsamman 141 riksdaler rmt. Skulderna uppgick till 95 riksdaler. Vidare står:

"Afskedade soldaten Lars Bössman uppviste ... ett bevis af den 18de mars 1836, som innehöll att hans afl svärmoder Annika Persdotter gifvit honom såsom gåfva ett (1) öre Smt skatt af sin fasta egendom i Sandviken uttan bestämd tid när den skulle tillträdas, denna gåfva bestriddes af samtliga arftagare".

Marias bror Olof Persson anmälde att han av sin mor lovats en gåva i form av ett kokkreatur, brodern Per Persson i Nytorp tillstyrkte det, men bestriddes av Maria Persdotters efterlämnade barn Nils och Olof Lars-söner.

Ingeborg Nilsson flyttade till Bogerud 1838 och blev där inhyses

änka hos bonden Petter Olsson. Med henne var dottern Kajsa Persdotter efter hennes förste man Per Olsson i Sandviken, som dog år 1835 bara 23 år gammal. Per Olsson var kusin med Bössmans första hustrur Katarina och Maria Persdotter. Kajsa Persdotter dog 1841 sex år gammal i Bogerud i magplågor. I husförhållningen står "från Petter Olsson till Bössman", så troligen var Ingeborg först inhyst hos bonden, men fick sedan bo i soldatbostället. Där fann de tydligen varandra, som änking och änka.

Lars tredje gifte med Ingeborg Nilsson skedde den 26 dec 1842. Med henne fick han barnen:

Utfärdat	Namn	Grad	Tjänst vid	Årl summa	Död
1858 Dec 24	Bössman Lars	Soldat	Werm Reg	12 Rdr Rmt	1860

Vadstena krigsmanshus • Rullor över gratialister 1855-1866

- Jonas Larsson 1843
- Lars Magnus Larsson 1844
- Per Larsson 1847
- Karolina Larsdotter 1851

Lars var fortsatt i tjänst till 1855, då han får avsked. I rullan anges hans längd till 5 fot 11 tum (176 cm). I andra rullor 6 fot (183 cm).

LJB fick omdömet "tjent väl" efter 28 $\frac{3}{12}$ tjänsteår. För tiden efter avsked står "anmälan till underhåll på expektans", alltså att man avvaktade med besked om underhåll.

För att få gratialen (underhåll) krävdes 25 tjänsteår, hade man inte det och blev avförd blev man ställd på bar backe med familj och allt. Då var det livet som dräng som väntade med vad det innebar på 1800-talet.

[Jan Bondesson: Generalmönstring på Trossnäs 1862].

Vadstena Krigsmanshus gav besked om underhåll från 1 feb 1858. Underhållet var av Fjärde klassen och skulle uppbäras på regementet. Underhållsbeskedet kom senare och är daterat 24 dec 1858 och var 12 Rdr Rmt om året. Underhållsbrevet finns kvitterat och återlämnat till Vadstena krigsmanshus.

Underhållsbeloppet motsvarar betalning för lika lång arbetstid som 28864 SEK år 2025 mätt med löneindex för manlig industriarbetare [källa: Valutaomräknare på historia.se].

Det blev svårt med försörjningen som avskedad soldat med fru och barn, i avvaktan på underhåll (från juni 1855 till troligen till utgången av 1859, dvs 4 $\frac{1}{2}$ år). I mars år 1859 nödgades Lars söka fattigunderhåll för sig och sin familj. Trots att tre söner flyttat ut (Nils, Olof och Jonas), så var tre barn kvar (Lars Magnus, Per och Karolina) samt ett fattighjon. Fattigvårdsstyrelsen i Östra Ämtervik beslutade att Bössvikens soldatrote fick ta ansvaret, vilket framgår av protokoll från år 1860. Eller så var underhållet för snålt.

Protocoll vid fattigvårdsstyrelsens sammanträde d. 11 mars 1860.

§ 3.

Afsk. sold. Lars Bössman beklagade sin inför fattigvårdsstyrelsen, att han vore i saknad af husrum och är oförmögen att sjelf förskaffa sig sådant. Fattigvårdsstyrelsen beslutade derfore att genom sin ledamot Per Nilsson i Qvarntorp uppmana Bössvikens rote, för hvilken Bössman varit tjänstgörande soldat, att i enlighet med nu gällande fattigvårdsreglemente 4§ 2 mom. med det snaraste förse Bössman, hans hustru och minderåriga barn med behöfligt husrum, vilken uppmaning Per Nilsson åtog sig att till bemälde soldatrote framföra.

Levnadsbeskrivning Lars Jonsson Bössman 1806-61

Lars Jonsson Bössman dog 1861 i lunginflammation, han blev 55 år 3 månader och 5 dagar gammal, litet kortare i dödboken eftersom han där räknades vara född 1808. Efter Lars död 1861 fick änkan Ingeborg Nilsdotter fattigunderstöd, se protokoll från 15 maj 1861.

Underhållsbrevet första sida har uppgifterna:

Soldaten Lars Bössman hvilken är 50¹¹/₁₂ år gammal (se §1 s.7) och tjent med godt vitsord i 28³/₁₂ år, om ett årligt underhåll från Wadstena Krigsmanshus Kassa i Fjärde klassen af Tolv (12) Riksdaler Riksmünt med beräkning från den 1 Februari 1858. Underhållet utbetalas af Regements Skrivaren vid Wermlands Regemente. Stockholm den 2 December 1858.

Uttagen redovisas på underhållsbrevets baksida med • elva månader 1858 • uttag 1859 och 1860 à 7 rdr 50 öre rmt • 1 rdr 25 öre rmt för januari månad 1861. Samt för Begravningshjelp 4 rdr 50 öre rmt. Summa 13 rdr 25 öre rmt. Jämför avräkningen från 2 febr 1861 med uttagen för halva 1860 och 1861 samt begravningshjälpen. [Länk till kopia av underhållsbrevet.](#)

Hustrun Ingeborg bodde kvar i Bogerud tills hon dog av lungsot år 1875. Dottern Karolina dog 1863, men sönerna Jonas, Lars Magnus och Per bodde tidvis hos modern medan de startade egna familjeliv. Mer i avsnittet "Lars Jonsson Bössmans ättlingar".

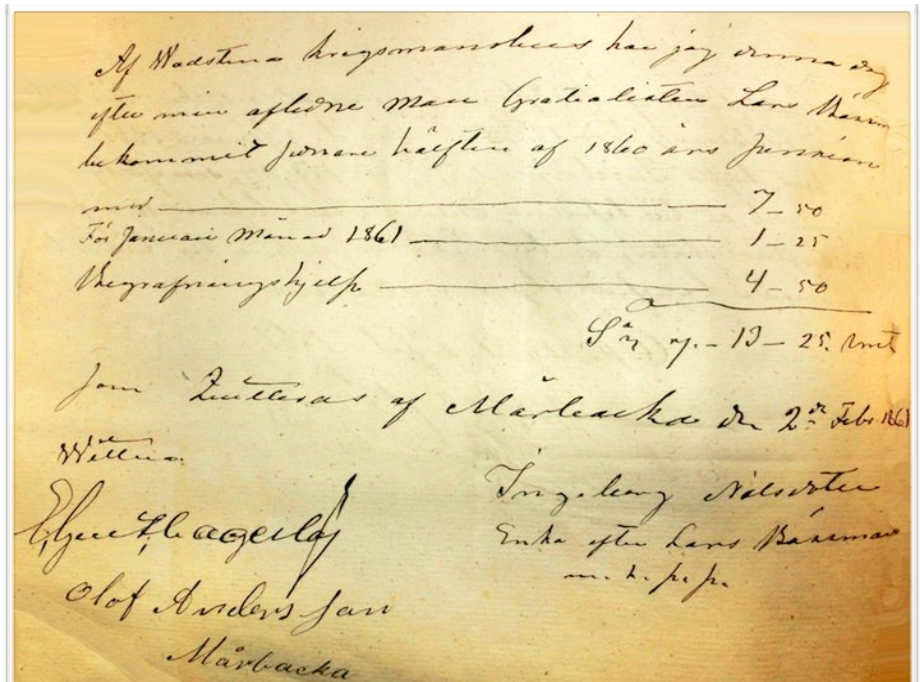
Protocoll vid fattigvårdsstyrelsens sammanträde d. 15 maji 1861.

§ 3.

Enkan efter sold. Lars Bössman tillerkändes ett understöd af 6 rd rmt.

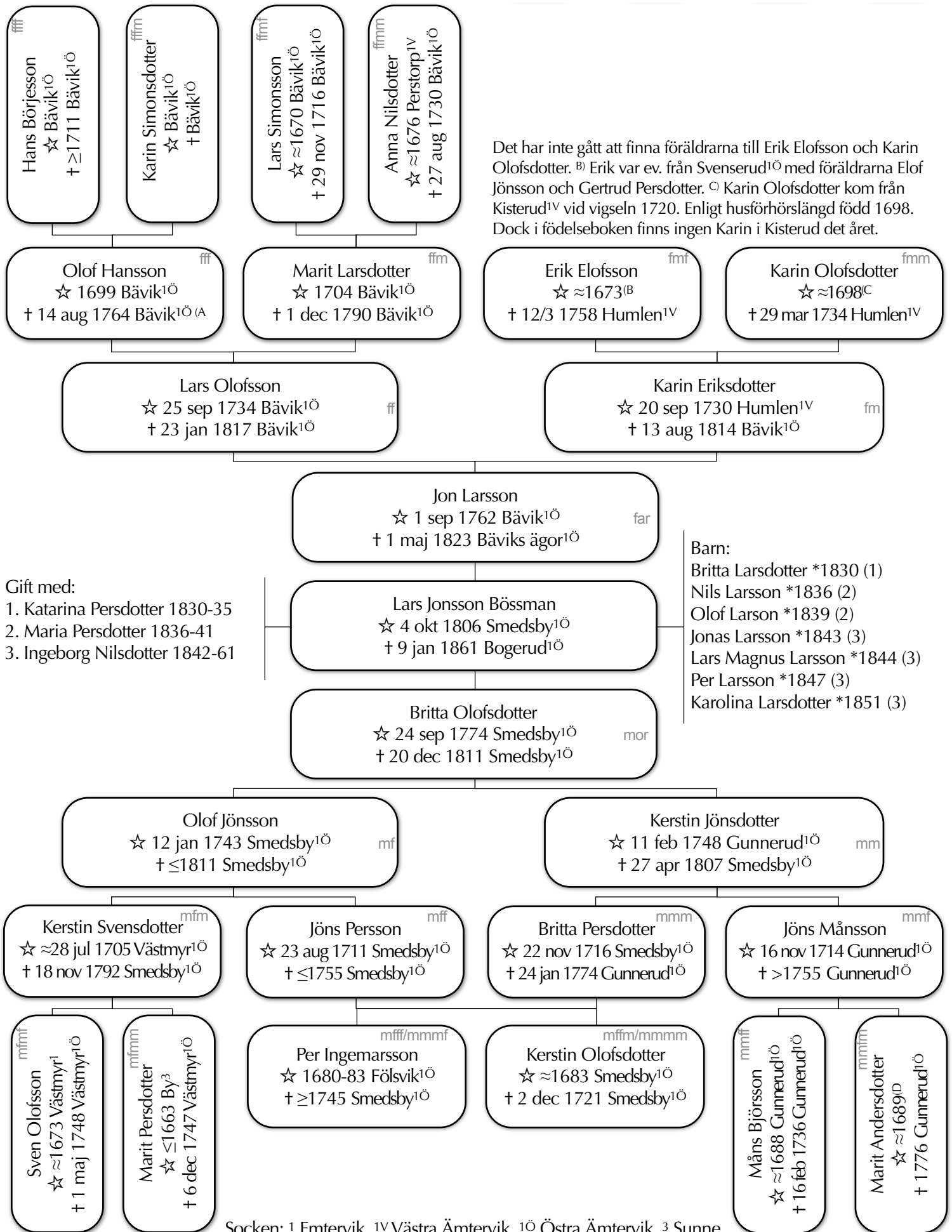

Utsnitt av underhållsbrevets första sida

Avräkningen på bilaga till LJB:s underhållsbrev från Vadstena Krigsmanshus. Kvitterat den 2 febr 1861 av Olof Andersson, Mårbacka och Ingeborg Nilsdotter

Antavla Lars Jonsson Bössman

Det har inte gått att finna föräldrarna till Erik Elofsson och Karin Olofsdotter. ^{B)} Erik var ev. från Svenserud¹⁰ med föräldrarna Elof Jönsson och Gertrud Persdotter. ^{C)} Karin Olofsdotter kom från Kisterud^{1V} vid vigseln 1720. Enligt husförhörslängd född 1698. Dock i födelseboken finns ingen Karin i Kisterud det året.

Gift med:
 1. Katarina Persdotter 1830-35
 2. Maria Persdotter 1836-41
 3. Ingeborg Nilsdotter 1842-61

Barn:
 Britta Larsdotter *1830 (1)
 Nils Larsson *1836 (2)
 Olof Larson *1839 (2)
 Jonas Larsson *1843 (3)
 Lars Magnus Larsson *1844 (3)
 Per Larsson *1847 (3)
 Karolina Larsdotter *1851 (3)

Socken: ¹ Emtervik, ^{1V} Västra Ämtervik, ¹⁰ Östra Ämtervik, ³ Sunne.
 A) Bodde i Bävik, dog i Karlstad. D) Troligen från Gunnerud¹⁰.

Lars Jonsson Bössmans anor

Föräldrar och syskon

Fadern Jon Larssons föddes 1762 i Bävik. Efter giftet bodde han med sin fru Britta Olsdotter som måg och husbonde hos svärföräldrarna Olof Jönsson och Kerstin Jönsdotter på Smedsby no. 3 med 13/48 mantal. Där föddes barnen Nils, Kerstin, Måns, Catrina och sist Lars mellan 1794 och 1806. Efter hustruns död och omgiftet 1813 först till Fölsvik och 1815 till Bäviks ägor, vilket betydde ett torp, kanhända hjälpt av sin bror Nils Larsson, han var nu änke-man och bodde kvar på gården i Bävik. Jon Larsson har i HFL nu noten "ofärdig, tiggare". I sista HFL står han som inhyses med noten "utfattig, kom ur mantal 1814". Jon dog 1823 av "håll o styng".

Bävik och Fölsvik på faderssidan

- LJB:s farfar var från Bävik, liksom flera i den rena faderslinjen:
- ff Lars Olofsson *1734 †1817, fm Karin Eriksdotter var från Humlen^{1V}
 - ff f Olof Hansson *1699 †1764 Bävik
 - ff ff Hans Börjesson, okända årtal
 - ff ff f Börje Månsson *1620 i Fölsvik, gift till Bävik 1656, †1682
 - ff ff ff Måns Börjesson nämnd i Fölsvik 1609-47
 - ff ff ff f Börje, levde på 1500-talet i Fölsvik. I jordboken 1540 nämns en Nils i Fölsvik, vilken kan ha varit Börjes far eller svärfar.
 - ff ff mf Måns Simonsson i Bävik *≈1580, dottern gift med Börje Månsson
 - ff ff mf f Simon *≈1550, finns i den första domboken för Fryksdals härad dom 1602#6:

*Nils Persson har köpt 1/ av Olof Halvardssons i Såneby och Esbjörn Håkanssonns föräldrar deras arvslott i Näs för en oxen och en hacka (?) jämte 7 mk samt 3 lod silver, 2/ av Nils i Boseby och Jon Matsson samt **Simon i Bävik** deras arvslott i Näs för 30 mk och 300 järn och äger nu hela Näs.*

Simon kom alltså från Näs i Sunne socken, på Övre Frykens västra strand.

Olof Hansson dog i Karlstad - troligen ansvarig för bygget av Fryksdals härads andel av Stenbron. Hans hustru Marit Larsdotters far var Lars Simonsson, också en Bävikfamilj med Simon Pålsson och Pål Jonsson som var i mantal i Bävik 1641. Simon Pålsson var häradsprofoss, som innebär att han var skarprättaren i Fryksdalen. Hans fru Anna Larsdotter var från Högberg, hennes familj hade bott där redan innan 1600.

1674 togs LJB:s mm mm ff Lars Olofsson ut som knekt för skatterote nr 15 (10 gårdar bl.a. Bävik). Svågern Måns Börjesson betalade halva knektlegan.

Smedsby, Gunnerud och Västmyr-Edsbjörke på moderssidan

Modern Britta Olsdotter föddes 1774 i Smedsby och mormor Kerstin Jönsdotter var från Gunnerud. Hennes anor går hela vägen tillbaka till Jöns i Gunnerud som förekommer i dom 1610#24:

*Måns Börjesson äger 1/3 i S. Ås, som nu uppjudes 3. gången. Han har köpt av Jon Börjesson hans del i S. Ås för 2 fat järn, av Sten i Rådom och Sten i Sanderud deras del för 4 fat, av **Jöns i Gunnerud** hans del för 800 järn och av hustru Kerstin hennes del för 1 fat.*

Lars Jonsson Bössmans mf ff f Ingemar Jönsson *≈1653 kom från Gunnerud, han var nämndeman 1698-1716 och på slutet häradsdomare. Flyttade 1676 till Fölsvik. Ingemars fru Gertrud Jönsdotter var från Högberg, hennes far Jöns Håkansson var först bonde i Högberg, men flyttade till Karlstad som skräddare när han lämnat över gården till sönerna. Jöns var från Aplung i (Västra) Ämtervik, fadern Håkan Nilsson och farfadern Nils i Aplung var båda nämndemän. Farfadern finns i *Hjonelagslängden* 1610 (en skattelängd).

Ingemar Jönssons och Gertrud Jönsdotters son Per Ingemarssons kom att bo i Smedsby. Hans barn, syskonen Margareta och Jöns gifte sig med ett års mellanrum med resp.

syskonen Erik och Kerstin, barn till Sven Olofsson i Västmyr.

Svens far var Olof Eriksson *≈1650, nämndeman 1688-1708. Olof var född i Edsbjörke, han bodde en tid i Västmyr, där hans son Sven Olofsson blev kvar. Olof Eriksson gjorde många jordköp och är därför lätt att följa genom Fryksdals härads domböcker. Olof Erikssons far och farfar var från Hälleberg i Sunne. Olof Erikssons första fru var Kerstin Nilsson. Hennes anor går tillbaka till början av 1500-talet i Västmyr. I skatteboken 1540 står *Nils i Västanmjär för 6 öre oxen*.

By i Sunne, Perstorp i V Ämtervik

Sven Olofssons i Västmyr fru Marit Persdotter var bördig från By i Sunne. Hennes far Per Olofsson var häradsdomare 1676-1709. Per Olofssons faster Ingeborg Nilsson gifte sig till Ämtervik med Per Persson från Kålsgården. Hon och hennes man upptog där torpet Perstorp. Ingeborgs far var Nils i By, bonde och länsman. I Fryksdals härad dom 1602#10 står:

Nils Elofsson i Gylleby har köpt av Gertrud, Ramfrid, Sigrid och Ingrid Elofsdöttrar deras lott i By (S) för 32 daler.

I en dom 1625 är Nils i By vittne och anges då vara vid pass 70 år gammal, alltså född ≈1555.

Lars Simonssons i Bävik fru var Anna Nilsson. Hon kom från Perstorp och var sondotter till Per Persson och Ingeborg Nilsson.

Alla kända anor

1674 delades Emterviks socken upp i Östra och Västra Emtervik (nuv. stavning Ämtervik). Lars Jonsson Bössmans kända anor kommer från några fler platser: Bråten (Väsby) i V. Ämtervik, Rud i Ö. Ämtervik. Men alla är från nuvarande Sunne kommun, med de flesta från Östra Ämterviks socken.

Lars Jonsson Bössmans ättlingar

Britta Larsdotter

Britta föddes 16 sep 1830 i fadern Lars Jonsson Bössmans första gifte med Katarina Persdotter, dottern levde blott till 5 års ålder då hon dog i Bogerud 26 jul 1835, kort efter mamman.

Nils Larsson

Nils Larsson född i Bogerud 14 okt 1836 i fadern Lars Jonsson Bössmans andra gifte med Maria Persdotter.

Gift 12 apr 1859 med Kajsa Olsdotter. Hon var född i Norra Brotorp 6 jan 1833. Barn: Stina Maria Nilsdotter *1860, som gifte sig med rättsaren Karl Johansson från Karlslund i Kil 1881, de flyttade sedan till Sundsvall 1882. Anna Lovisa Nilsdotter *1862 flyttade till Bro socken 1887. Hon gifte sig där med Svante Jonasson. Barnen Nils Oscar och Karolina Ottilia dog unga.

Nils Larsson dog 19 sep 1880 i Högberg, Östra Ämtervik. Hustrun Kajsa Olsdotter gifte om sig 1892 med Olof Månsson i V Maggeby-sätter i Sunne. Hon dog där 1908.

Olof Larsson "Ol Larsa"

Olof Larsson född i Bogerud 8 okt 1839. Dopvittnen var Lars Aronsson och änkan Karin Olsdotter båda från Skacksjö.

Olof står som hyresgäst i Sandviken där han träffade sin hustru Katrina Olsdotter, från S Örbäcken i Övre Ullerud. Hon var tjänstehjon hos Magnus Månsson. Paret gifte sig 26 dec 1865. I Sandviken föddes dottern Matilda Kristina 1866. Sonen August föddes 1869 men dog bara ett år gammal. Olof Leonard föddes 1871.

De flyttade 1872 till Skacksjö där resten av barnen föddes. I Skacksjö blev de första ägare till ett avsondrat torp. Ur Östemtingen nr 6 1969:

4. *Skifttörp*, senare *Väster Skift* eller *Över Skift*, Skacksjö 1⁴² på mark under *där Väst*, avsondrat 1873, areal 4 ha 44 ar 24m². Ägare: 1) Olof Larsson (Ol Larsa), timmerman *1839, hustru Katrina Olsdotter *1840 ÖU. Barn: Matilda Kristina *1866, Olof Leonard *1871 utfl t N Amerika 1893, Karolina *1874 †1877, Axel Daniel *1880 hem.ägare, Anton Gunnar *1881 byggmästare i Stockholm. Alltjämt bebott.

Olof Larsson dog 30 okt 1911 i Skacksjö, Östra Ämtervik.

Jonas Larsson Bergquist

Jonas Larsson född i Bogerud 8 apr 1843 i fadern Lars Jonsson Bössmans tredje gifte med Ingeborg Nilsdotter. Han gifte sig med Maria Kajsa Olsdotter från Kärne i Ransäter. De bodde tillsammans i Bäckfallet Uddersrud, Ransäter och flyttade på ålderns höst till Skattkärr. Jonas dog 1911 och Maria Kajsa 1935.

Jonas Larsson i Bäckfallet

Jonas och helbröderna Lars Magnus och Per tog enligt kyrkböckerna släktnamnet Bergquist på 1880-talet.

Jonas och Maria Kajsa fick elva barn. Tre dog unga, tre blev kvar i Sverige och fem flyttade till USA. Av de utvandrade är det för tre inte känt hur livet utvecklade sig. De fem som kunnat följas har givit nya generationer av ättlingar. Av de kända barnbarnen levde nio i Sverige och tre i USA.

Det finns (ännu) ingen egen levnadsteckning för Jonas Larsson men hans liv med Maria Kajsa Olsdotter ger en del, se *Levnadsteckning Maria Kajsa Olsdotter Seppäinen Bergquist*. Jonas dog 8 nov 1911 i Haga, Björknästorp, Östra Fågelvik.

Lars Magnus Larsson Bergquist

Lars Magnus Larsson född i Bogerud 30 dec 1844. Han gifte sig i

Lars Magnus Larsson i Michigan

Sandviken, med Greta Henriksdotter en dotter till Henrik Olsson. Lars Magnus och Greta fick barnen Ida, Johan och Josef i Sandviken. Han emigrerade 1882 med sin nya familj till USA, där svärfadern (nu) Hendrik Olson blev granne på gården intill. Platsen heter Palestine i Stephenson, Menominee, Michigan, USA. Familjerna fick gårdar på gångavstånd från varandra. Greta dog 1898 medan Lars Magnus levde där till sin död 1921. Lars Magnus och Greta fick åtta barn och har många ättlingar.

Lars Magnus-grenen finns utförligt beskrivna i sonsondottern Betty Bergquist Honolds släkträd på Ancestry.

Per Larsson Bergquist

Per Larsson född i Bogerud 19 dec 1847. Han gifte sig med Brita Henriksdotter (syster till Lars Magnus hustru Greta) och flyttade till Söderhamn där Brita dog efter första barnet. Per gifte om sig 1883 med Inga Kristina Sonesson och flyttade sedan till USA, där han dog 1893. Mer, se *Levnadsteckning Per Larsson Bergquist*.

Karolina Larsdotter

Karolina föddes 20 apr 1851, hon levde blott till 11 års ålder då hon dog i Bogerud 13 apr 1863.

Bilaga

Fyrmänningar

Lars Jonsson Bössman och Ingeborg Nilsdotter var fyrmänningar på två håll. Dels Sven Olofsson och Marit Persdotter i Västmyr och även Per Ingemarsson och Kerstin Olofsdotter i Smedsby. Litet kuriosas att både Sven och Pers fäder var nämndemän. Svens far Olof Eriksson i Edsbjörke var nämndeman 1688-1708. Pers far Ingemar Jönsson i Fölsvik var nämndeman 1697-1717.

Ingeborgs morfar var Olof Eriksson Vistberg från Visterud och soldat för Vistbergs rote, gift med Britta Eriksdotter från Västmyr [mer i *Antavla Ingeborg Nilsdotter*].

LJB:s anor

Mer om LJB:s släkt, se antavla med alla kända anor: [Antavla för Lars Jonsson Bössman](#).

Valutaomräkning

I beskrivningen nämns flera gånger löner och ersättningar i dåtidens mynt, i något fall omräknat till vad de pengarna är värda år 2025 när antavlan publicerades. Läser du texten ett annat år kan du själv räkna om. Gå till: [valutaomräknare på historia.se](#).

Östra Ämterviks Hembygdsförening

Du kan själv söka i Östra Ämterviks hembygdsförenings [Bildarkiv](#). Under **Historiska dokument** finns bl.a. *Hemmansbeskrivningar med Bössviken* av Leif Östlund. Under **Östra Ämterviks historia** finns Namn på gårdar och torp i Östra Ämterviks hemman, där *Bössviken*, *Smedsby*, *Bogerud*, *Nolbergsviken* och *Sandviken* kan ge en del sidoinformation till bilden av Bössman. Dessutom finns ett mycket värdefullt material med transkriberade Mantalslängder, Kyrkböcker och Demoversionen av Gunnar Almqvists *Sammandrag av Fryksdals häradets domböcker 1602-1700*.

På hembygdsföreningens webbplats finns dessutom många fler intressanta sidor.

Bössmansbostället

LJB bodde på Bössvikens knektboställe, "Når Bössman" kallat. Numera kallas det Pionjärgård av de nuvarande ägarna. Jan Spis erbjuder fritidsaktiviteter. Afke Schaafsma arbetar som konstnär. Hon målar tavlor och gör lerfigurer. Koppen till höger är av Bogerudslera, som finns på gården. Se mer på deras webbplats [Pionjärgård](#). Och om [Bössmansköppen](#).

1/128	Lars Jonsson Bössman *1806 Smedsby ^{1Ö}	Ingeborg Nilsdotter *1808 Smedsby ^{1Ö}
	m	m
1/32	Britta Olsdotter *1774 Smedsby ^{1Ö}	Kerstin Olsdotter *1774 Visterud ^{1Ö}
	mf	mm
1/8	Olof Jönsson *1743 Smedsby ^{1Ö}	Kerstin Jönsdotter *1748 Gunnerud ^{1Ö}
	mf f	mm m
1/2	Jöns Persson *1711 Smedsby ^{1Ö}	Britta Persdotter *1716 Smedsby ^{1Ö}
	Per Ingemarsson *Fölsvik ^{1Ö} †Smedsby ^{1Ö}	Kerstin Olofsdotter *1683 Smedsby ^{1Ö}
1/128	Lars Jonsson Bössman *1806 Smedsby ^{1Ö}	Ingeborg Nilsdotter *1808 Smedsby ^{1Ö}
	m	m
1/32	Britta Olsdotter *1774 Smedsby ^{1Ö}	Kerstin Olsdotter *1774 Visterud ^{1Ö}
	mf	mm
1/8	Olof Jönsson *1743 Smedsby ^{1Ö}	Britta Eriksdotter *1740 Västmyr ^{1Ö}
	mf m	mm f
1/2	Kerstin Svendsdotter *≈1705 Västmyr ^{1Ö}	Erik Svensson *≤1707 Västmyr ^{1Ö}
	Sven Olofsson *1673 Edsbjörke ³	Marit Persdotter *≤1662 By ³
1/2	1/2 = syskon, 1/8 = kusin, 1/32 = tremänning, 1/128 = fyrmänning/brylling 1Ö = Ö Ämtervik, 3 = Sunne	

Bössmansbostället i Bogerud år 2003
Ur hembygdsföreningens bildarkiv
Sök på "Bössman"